

Výroková a predikátová logika - cvičení 3

1. Kolik výroků lze sestavit z n prvovýroků? Kolik neekvivalentních výroků lze sestavit z n prvovýroků?
  2. Mějme k dispozici $n \geq 2$ prvovýroků a dvě navzájem různá výroková ohodnocení v_1, v_2 .
    - (a) Kolik existuje navzájem neekvivalentních výroků platných ve v_1 ?
    - (b) Kolik existuje navzájem neekvivalentních výroků platných ve v_1 a neplatných ve v_2 ?
    - (c) Kolik existuje navzájem neekvivalentních tautologií platných ve v_1 ?
    - (d) Kolik existuje navzájem neekvivalentních prvovýroků platných ve v_1 ?
  3. Mějme k dispozici $n \geq 2$ prvovýroků a formuli φ splněnou právě dvěma různými ohodnoceními v_1, v_2 . Kolik existuje navzájem neekvivalentních formulí ψ takových, že $\varphi \rightarrow \psi$ je tautologie?
  4. Mějme množinu prvovýroků $\mathbb{P} = \{p, q, r, s, t\}$ a teorii (nad $\mathbb{P}$) $T = \{r; p \rightarrow q\}$.
    - (a) Uveďte příklady výroků takových, že jsou v T pravdivé/ lživé/ nezávislé/ splnitelné/ ekvivalentní.
    - (b) Kolik má T modelů?
    - (c) Kolik existuje navzájem neekvivalentních formulí pravdivých v T ?
    - (d) Lze teorii T axiomatizovat jedním axiomem v DNF?
  5. Bud' T teorie $\{p_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}), q_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}); i \in \mathbb{N}\}$ nad $\text{var}(T)$.
    - (a) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow p_j$ pravdivý v T ?
    - (b) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow (p_j \vee q_j)$ pravdivý v T ?
  6. Rozhodněte, zda pro každou teorii T a výroky φ, ψ platí následující vztahy (případně je „vhodně“ upravte tak, aby platily).
    - (a) $T \models \varphi$ nebo $T \models \neg\varphi$.
    - (b) $T \models \varphi \wedge \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ a $T \models \psi$.
    - (c) $T \models \varphi \vee \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ nebo $T \models \psi$.
    - (d) Jestliže $T \models \varphi$ a $\varphi \rightarrow \psi$ je tautologie, pak $T \models \psi$.
    - (e) Existuje výrok χ takový, že $T \not\models \chi$.
  7. Dokažte nebo vyvraťte následující tvrzení, případně uveďte správné vztahy. Pro libovolné teorie T a S nad $\mathbb{P}$ platí ($\theta^{\mathbb{P}}(T)$ značí důsledek teorie T):
    - (a) $S \subseteq T \Rightarrow \theta^{\mathbb{P}}(T) \subseteq \theta^{\mathbb{P}}(S)$,
    - (b) $\theta^{\mathbb{P}}(T \cup S) = \theta^{\mathbb{P}}(T) \cup \theta^{\mathbb{P}}(S)$,
    - (c) $\theta^{\mathbb{P}}(T \cap S) = \theta^{\mathbb{P}}(T) \cap \theta^{\mathbb{P}}(S)$.
- Proveďte totéž v situaci, kdy množinu důsledků teorie nahradíme množinou modelů teorie.
8. Bud' $|\mathbb{P}| = n$, $\varphi \in \text{VF}_{\mathbb{P}}$, $|M(\varphi)| = m$.
    - (a) Kolik je neekvivalentních výroků takových, že $\varphi \models \psi$ nebo $\psi \models \varphi$?
    - (b) V kolika neekvivalentních (resp. neekviv. kompletních) teoriích nad $\mathbb{P}$ platí φ ?
    - (c) Kolik je neekvivalentních teorií T nad $\mathbb{P}$ takových, že $T \cup \{\varphi\}$ je bezesporná?
    - (d) Bud' navíc $\{\varphi, \psi\}$ sporná a $|M(\psi)| = p$. Kolik je neekvivalentních výroků χ takových, že $\varphi \vee \psi \models \chi$? V kolika neekvivalentních teoriích platí $\varphi \vee \psi$?